

Links Ecologisch Forum (LEF)

Forum Gauche Ecologie (FGE)

Radicaal Groen Linkse Partijoverstijgende Beweging

Mouvement Radical Rouge et Vert, au-delà des Partis

OPINIE: Arbeid is niet te koop

Geplaatst op woensdag 11 december 2013 |

SHARE

In functie van het concurrentievermogen heeft de regering beslist om de loonlasten in 2015, 2017 en 2019 telkens met 450 miljoen euro te verminderen. Dit voor een totaal bedrag van 1,3 miljard euro! Niet te vergeten: vandaag krijgen de werkgevers al vijf miljard euro aan verminderingen van werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid en daar bovenop komt nog eens 6,2 miljard aan loonsubsidies: samen goed voor een slordige 11 miljard euro.

Om goedkoper te zijn dan onze buurlanden Duitsland, Nederland en Frankrijk, moet de loonkloof met deze landen weggewerkt worden. Naargelang wat in rekening wordt genomen, worden cijfers genoemd van 0,55%, 2%, 5 % tot zelfs 16%. Al deze cijfers hebben één ding gemeen: zorgen dat de Belgische werknemers goedkoper en sneller werken dan hun buitenlandse collega's. Maar uiteraard zit men in het buitenland ook niet stil! Daar hanteert men dezelfde logica: goedkoper en sneller werken dan de Belgische werknemers.

De concurrentielogica staat lijnrecht tegenover de waarden van internationale solidariteit. In een dergelijke logica trekken de werkgevers aan het langste eind. De concurrentielogica verschuift gewoon de werkgelegenheid naar de goedkoopste of meest flexibele werknemers. Tot wat dit leidt kan je hiernaast zien op de afbeelding van een publiciteit voor het ondernemen in Bulgarije: "vergeet 11.11.11., 10% personenbelasting – 10% vennootschapsbelasting – 10% van de totale Belgische loonkost = 10.10.10."

De kern van de crisis wordt gecreëerd door koopkrachtverlies

De drijvende kracht in het kapitalistische systeem is marktaandelen van concurrenten inpalmen door goedkoper te produceren. En hoe kan je dat doen? Dat kan alleen door de loonkosten te drukken of door met minder arbeidskrachten of met meer machines productiever te produceren. Onvermijdelijk snijdt men dan in de koopkracht. Zo ontstaat een tegenstelling tussen een stijgende productiecapaciteit en een dalende koopkracht op wereldvlak. Mensen kunnen niet meer consumeren en het gevolg is dat de bedrijven hun producten niet meer kwijt geraken. Men creëert overproductie: de basis van elke crisis!

Een tijdlang kunnen krediet en speculatie een kunstmatige vraag creëren en de crisis in de productiesfeer wegmoffelen. Maar als de kloof tussen droom en werkelijkheid te groot wordt, en mensen kunnen hun schulden niet meer aflossen, spatten de financiële bubbels uit elkaar. De kern van de crisis wordt dus niet gecreëerd door de banken, wat ze ons zo graag willen doen geloven, maar door een ongecontroleerd wild kapitalisme.

Besparingen werken nooit!

Joseph Stiglitz, de Amerikaanse econoom die in 2001 de Nobelprijs voor Economie won, stelde in de krant De Tijd dat "besparingen nooit groei opleveren. Door de besparingen daalt de vraag en dus daalt de economische groei." (...) "In Europa heeft de eurocrisis in sommige landen de ongelijkheid alleen maar vergroot. Voor de eurocrisis was er in sommige landen een politiek om de economische ongelijkheid aan te pakken. In Spanje bijvoorbeeld werden de lonen meer met elkaar in lijn gebracht. De crisis heeft die tendens gebroken en dat heeft drie redenen. Ten eerste is er een massale werkloosheid ontstaan die de maatschappelijke ongelijkheid verhoogt. Vervolgens drukt die hoge werkloosheid nog eens op de lonen in Europa, waardoor je nog meer ongelijkheid krijgt tussen de hoge en lage vergoedingen. Ten derde breken de besparingen de sociale voorzieningen in de lidstaten af. Het gevolg is dat de ongelijkheid enorm toeneemt", aldus Stiglitz.

Het recht op een waardig inkomen

Dat werkgevers lonen een last vinden en dat werknemers voor hun een kost zijn, blijkt duidelijk uit de woordkeuze die ze gebruiken in hun communicatie. Maar arbeid is niet te koop en mensen

hebben het recht op een waardig inkomen en op gezonde arbeidsomstandigheden. Hoe kan een mens anders ontplooiën en kinderen opvoeden? Is dat dan alleen weggelegd voor een elite?

Uit een enquête van de consumentenorganisatie Test-Aankoop blijkt dat meer dan de helft van de Belgen vindt dat ze vandaag financieel slechter af zijn dan bij het uitbreken van de crisis in 2008. Maar liefst 43% van de respondenten zit af en toe op droog zaad nog voor het nieuwe loon of de nieuwe uitkering is gestort. Ook is er een aanzienlijke groep die het lastig heeft om te voorzien in zijn basisbehoeften zoals medische zorg en eten. Zo bespaart 40% van de respondenten op essentiële voeding en 39% bespaart op uitgaven voor gezondheid. 51% gaat in het rood op de bankrekening.

Méér dan de loonkosten

Waarom leggen werkgeversorganisaties steeds de nadruk op de hoge loonkosten? Is dat dan het enige probleem? Een recente studie van het Federaal Planbureau geeft aan dat het concurrentievermogen en het marktaandeel op de internationale markten maar voor één derde worden beïnvloed door de loonkosten. Twee derde wordt onder meer ook bepaald door producten, de afzetmarkten en de innovatie. Het rapport geeft ook cijfers per bedrijfstak. Voor 21 van de 38 bedrijfstakken worden cijfers gegeven over de evolutie van de loonkosten en de productiviteit en wordt een analyse gemaakt van die kosten en van de groei in volume en arbeidsuren. Besluit? Niet alle sectoren presteren slecht, zoals de werkgevers graag doen geloven. De helft van de onderzochte sectoren doet het bij ons beter dan in de buurlanden.

Wat te doen?

“Het antwoord is eenvoudig: investeren. Met name de overheid moet meer doen.” zegt de Amerikaanse econoom Joseph Stiglitz. Dit komt overeen met de principes van de acties die we voeren voor een rechtvaardige fiscaliteit. Naargelang de formule kan een vermogensbelasting 6 tot 8 miljard euro jaarlijks opbrengen. Voeg daarbij een rechtvaardiger systeem voor het belasten van de winsten die bedrijven maken en er is genoeg geld om jobs te creëren in de sociale woningbouw, de zorgsector, milieuvriendelijke energieproductie en het onderwijs. Ook de publieke dienstverlening kan ermee uitgebreid worden. Hiermee zal de tewerkstelling uitbreiden.

Guido Deckers (nationaal ACV-propagandist voor het thema rechtvaardige fiscaliteit) - 5 december 2013)

Bronnen:

- <http://www.bespaarbelastingen.be/algemeen/category/tip-van-de-week/>
- De Tijd 28/11/2013
- Knack 27 november 2013 p.44-45
- Ons Recht/ november 2013/ p;12-13